



**LR Valsts ieņēmumu dienesta
Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes direktorei
Santai Garančai**

2021. gada 4. novembrī

Nr. 31/21

Par nelegālās nodarbinātības mazināšanu

Biedrība "Latvijas ceļu būvētājs" (turpmāk tekstā - LCB) pastāv jau 17 gadus un šobrīd apvieno 15 lielākos ceļu un tiltu būvniecības uzņēmumus Latvijā. Biedrība LCB iepazīs ar Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID) prezentāciju 2021. gada 11. oktobra Būvniecības nozares organizāciju sanāksmē un tai sekojošajām diskusijām. Kopumā LCB nav iebildumu pret VID jaunievedumiem ar nolūku uzlabot nodokļu iekasēšanu un ierobežot nelegālo nodarbinātību.

Vienlaikus vēršam VID uzmanību, ka ceļu un tiltu būvniecības nozarei ir sava specifika.

Vispirms to raksturo izteikta darbu sezonālitate, kas nozīmē to, ka ievērojama daļa nozarē nodarbināto rudens - ziemas sezonā pārtrauc darba attiecības uz 2-5 mēnešiem. Par cik Latvijā, atšķirībā no citām Eiropas Savienības valstīm, netiek izmantoti nekādi darbu sezonālitatei amortizējoši nodarbinātību veicinoši instrumenti, ceļu un tiltu būves uzņēmumi, katra nākamā gada būvniecības sezonai uzsākoties, darbiniekus no jauna pieņem darbā. Šī īpatnība ietekmē nostrādāto stundu skaita statistiku un LCB vēlas zināt - *vai/kā šāda nozares specifika tiks ņemta vērā VID jaunievedumu ieviešanā?*

Otrs faktors, kas ceļu nozari atšķir no vispārējās būvniecības ir laika apstākļu ietekme uz darba veikšanu. Tas, ka ceļu un tiltu būves normatīvos ir daudz specifisku darbu, kuru izpilde ir atkarīga no konkrētiem klimatiskajiem laika apstākļiem, nosaka to, ka vienā mēnesī nostrādāto dienu skaits var būt mazāks nekā vidēji uzņēmumā. Pat ja darba algas tarifa likme ir 80% no vidējās nozarē, faktiski nostrādāto stundu skaits var atšķirties no optimālā. Kamēr konkrētais mēnesis nav noslēgts un nav iegūti dati par darbiniekiem, uzņēmējs nevar zināt, cik stundas vidēji būs nostrādātas konkrētajā profesijā, līdz ar to ir grūti prognozēt, nozares kritēriju izpildi. *Vai analizējot uzņēmumus tiks ņemts vērā, ka ceļu un tiltu nozares darbinieku*

Biedrība "Latvijas ceļu būvētājs"

Brīvības gatve 202 / Rīga / Latvija / LV-1039 / lcb@lcb.lv / www.lcb.lv

Reģ. Nr. 40008081902 / a/s "SEB Banka" / Konta numurs: LV05UNLA0050004359650 / Kods: UNLALV2X

nostrādāto stundu skaits ir atkarīgs no konkrētā tā mēneša laika apstākļiem? Kā uzņēmums varēs pierādīt laika apstākļu radītu dīkstāvi objektā? Kā tiks vērtēta ar projektu specifisku saistītais svārstīgais stundu (maiņu) skaits?

Biedrība LCB vēlētos saprast, vai, veicot uzņēmuma analīzi, tiks ņemts vērā arī *akorddarba samaksas veids*, kurš var būtiski svārstīties atkarībā no darbinieka paveiktā darba apjoma mēnesī. Uzskatām, ka, analizējot nodokļu nomaksas tendences uzņēmumos, būtu jāņem vērā par visiem darbiniekiem kopā samaksātie nodokļi. Tāpat arī būtu jāņem vērā varbūtība, ka *darbiniekam, strādājot vairākās vietās vienlaicīgi*, nostrādāto stundu skaits vienā darba vietā objektīvi būs mazāks par nozarē noteikto.

Biedrība vēlētos sīkāk iepazīties ar VID piedāvāto pārbaūžu metodoloģiju, saprast, cik bieži uzņēmumi tiks analizēti, vai tās būs ikmēneša, ceturkšņa, pusgada pārbaudes vai skatījums gada griezumā? Uzņēmējiem tas būtu svarīgi, jo praksē ir tādi nestandarta gadījumi, kā darbinieka attaisnota prombūtne, pēkšņs darba kavējums bez attaisnota iemesla. Ilgtermiņā uzņēmumam būs skaidra nestandarta situācijas pamatotība, bet mēneša ietvaros tas var būt vēl nezināms faktors.

Biedrība LCB atbalsta Valsts ieņēmumu dienesta priekšlikumu ieviest visās nozarēs Nodokļa rēķina metodi, bet pagaidām redz aspektus, kas būtu skaidri jādefinē, lai visas specifiskās nozares īpatnības tiktu ņemtas vērā. Biedrība LCB labprāt piedalītos tālākās darba grupu sanāksmēs un uzturētu aktīvu komunikāciju ar VID šajā jautājumā.

Ar cieņu,

Biedrības "Latvijas ceļu būvētājs"

Valdes priekšsēdētājs



A.Bērziņš